

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétidő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadásán
 vagy megőrzésére nem vállal köte-
 lezet.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, jan. 8.

Választások Ausztriában.

Az osztrák választások még javarészt most vannak folyamatban, a kerületeknek alig fele választott még, de a felől tisztában vannak már az osztrák államférfiak, hogy a választások nem fogják lényegesen megváltoztatni a pártok eddigi kereteit.

A liberálisoknak és a szociáldemokratáknak van eddig legtöbb veszteségük, de nekik eddig sem volt nagy pártjuk a parlamentben. A keresztény-szociálisták pedig Bécsben elvesztettek ugyan két kerületet, de nyertek helyette a vidéken. Ami pedig a legfőbb s a mi a kormányférfiakat legjobban érdekli, az obstructió pártok, különösen az ifju csehek megerősödve kerültek ki a választási küzdelemből.

Ez a körülmény pedig azt jelenti, hogy az új Reichsrath éppen oly kevésbé lesz képes normális munkálkodásra, mint a régi volt. Mert sem Körber, sem más osztrák miniszterelnök nem fog kitalálni olyan nyelvrendeletet vagy javaslatot, mely úgy a cseheket, mint a németeket kielégítse s az obstructiót megszüntesse.

Megkezdődik tehát tovább is a kísérletezés hivatalnok-miniszteriumokkal, 14. §-sal, paktálásokkal s közbe-közbe viharos obstructiókkal, míg csak el nem jut Ausztria az alkotmányosság teljes csődjéhez: az abszolutizmushoz vagy — a foederativizmushoz. Az előbbire még csak lenne valamelyes expediense, formulája Széllnek, hogyan lehetne e mellett is leg-

alább ideig-óráig elintézni a közös ügyeket, — de a foederativ alkotmány már teljesen megdőntené a dualizmust.

Természetes, hogy az új Reichsrath jövődö munkásságára vonatkozólag még csak pusztá kombinációról lehet szó. Az osztrák kormány — akár a mostani Körber-féle, akár utódja, mely — a mint hírlik — koalíciós-miniszterium lesz — mindenestre meg fogja kísérteni a legszükségesebb államügyek elintézését, névszerint a delegációk és kvóta-deputációk választását s Magyarországot első sorban ez érdekli, mert ettől függ nemcsak a kiegyezés függő kérdéseinek elintézése, hanem ettől függ — mint már ismételtén kifejtettük — a magyar képviselő-választások ideje is. Ha u. i. az új Reichsrath megválasztja e bizottságokat, akkor a tavasszal megtartják a delegációkat s a választások csak későbbben lesznek; ha pedig a Reichsrath a delegációkat és kvóta-deputációkat sem tudná megválasztani, akkor korábban kell feloszlítani a Házat s májusban lesznek a választások.

De másrésztől is érdekelnék bennünket az osztrák választások, annyiban t. i., hogy igen érdekes és megszívlelendő tanulságokat nyújtanak.

Az osztrák választásokat egy olyan kormány vezette, a melynek existenciája e választások eredményétől függ. A hatalom a kezében van és csudálatos dolog, sehol sem olvastuk az osztrák lapokban, hogy ez a kormány hatalmát s a rendelkezésére álló eszközöket felhasználta volna a választók akarátának befolyásolására. A választók, még az államhivatalnokok is, teljesen szabadon gyakorolják jogukat

az urna előtt, nem fenyegetve, nem félemlítve senkitől, egyedül saját meggyőződésüket követve.

Mikor reményelhetjük mi, hogy nálunk is szabadon gyakorolhassák jogukat, ha nem is a köztisztviselők — mert ezt nálunk elképzelhetetlen valaminek tartják — legalább a többi szavazó polgárok?!

Az osztrák választások a legkeményebb téli hideg időben mennek végbe. És csudálatos, nem olvasunk semmit a lapokban a választási elnökök embertelenségéről, hogy 36 óráig hagynák a választókat fagyban-hóban állani.

Már kétszáz kerületben megtörtént a választás és csudálatos dolog, még nem hallottunk róla, hogy a választási elnökök csak egy helyen is a nép közé lövettek volna; nem hallottuk, hogy csak egy emberáldozatot is követeltek volna.

Büszkék vagyunk szabadságunkra és humanizmusunkra, szégyen, hogy a németektől kell ilyenben tanulnunk.

Csak legalább tanulnánk már valahára, hogy ne lenne tovább is fikció a legfontosabb alkotmányos jogok a gyakorlása.

A katolikus autonómiai bizottság ülése.

A katolikus autonómia hármass bizottsága — írja a P. H. — megbízatásához képest a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban tartott értekezletében érintkezésbe lépett a kormány képviselőjével. A hármass bizottság tagjai: Szapáry Gyula gróf, Apponyi Albert gróf és Rajner kanonok, missiójuk befejezése után szerzett információikkal jelentést tesznek az autonómiai kongresszus szűkebb bizottságának,

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A főpróba.

Írta: Pakots József.

Lassan gyűltek a főpróba. Kint az utcán ragyogva ömlött el az ősz meleg, álmosító verőfénye, itt a nagy, üres színházban szinte hideget lehel a sötétség.

Nemsokára megélnékültek a széksorok. Világos asszonyi ruhák vegyültek bele a sötét férfikabátok közé, elfojtott kacagás volt hallható itt is, ott is. Irodalmi asszonyok ültek itt egytől-egyig. Írók, művészek feleségei, vagy maguk is írók és művészek. Egy magas barna színésznő köré többen gyülekeztek. Ünnepelelt asszony volt és grófnő.

— Méltóságos asszony, hogy lehet az, hogy nem adtak szerepet neked a mai darabban? Te biztosan megmentetted volna.

Egy fiatal Sarcey kérdezte ezt s a grófnő-primadonna gunyosan felelte:

— Oh, hadd el barátom, még könyörög nekem a direktor, hogy huzzam ki a kátyuból a szekerét. Majd meglátjuk.

— De hát ki az a Felleghy? — kérdezte egy kis újságíró valamelyik támlásszék üléséből.

— Már mint a szerző? Hát egy új nagyság, aki bizonyára rokona a direktornak.

— Láttad?

— Hogyne! Az operettje próbáin néha megjelent. Roppant szürke ember, valami fizetéses írnok. Még a kellekest is megnagyásolta.

— Pompás! Hát írnok? Melódiák, amelyek az aktacsomók közül repülnek a világba. Na, csak hogy ne kerüljenek ad akta! — jegyezte meg egy száraz, fáradt arcza kritikus cinikusan.

A színházi zenekar hangolni kezdett. A karmester fölépett a pódiumra és fejére csapott cizlinderrel, hanyagul adta az utasításokat a zenészeinek.

A suttogás és kacagás megszűnt. A beszélgetők szétrébbentek és behuzódtak a vörös, puha székekbe. A zenekar belefogott a nyitányba.

Sápadt, vézna, kopottas ember surrant be a színházépület hátsó kis ajtáján.

A szerző volt. Nem volt itt egy bizalmas ismerőse, egy barátja sem. Téveteg tekintettel vizsgálta az arczokat, figyelt, észlelődött. Vajjon hogy fogadják vállalkozását? Megborzadt. Csupa kegyetlen cinizmust, hideg közönyt olvasott az arczokról. Vad kétségbeesés szorította össze a torkát. Kiáltani szeretett volna,

hogy ne fogjanak bele az előadásba. Csak tréfált. Nem akar ő hirnevet, elismerést. Csak a gunytól kimélik meg. Csak ne kacagják ki.

Köny szökött a szeméibe. Szerette volna, hogyha ebben a pillanatban mindenki megérezte volna az ő gyöttrődését és megesett volna rajta a szíve. Csak könyörületet akart. Irtózott, hogy kikacagják, rátaposnak. És akkor...

Annyi álom, annyi ábránd egyszerre a sárban. Azelőtt olyan jól meg volt velük. Dédelgette, a keblén melengette őket. Ezután? ... Iszonyatos lesz az élet a reménység fénye, az álmok csillogása nélkül. Oh, ezeket hagyják meg neki. Ne tépjék ki durva kezekkel!

A nyitány bevezető hangjai recsege zendültek meg. Élőnk, gyors, merész ütemekben szöktek előre a hangok, mintha szabad, szárnyas gondolatok csatáztak volna a levegőben.

Az utolsó széksorban föllállott a reszkető ember. A sápadtság helyett láng lobbant az arczába, előrehajolt. A gyötrelmes gondolatok barázdái elsimultak a homlokáról, nyugodt, sugárzó derű ömlött el az arczán.

Halálos csöndben viharzottak el a nyitány utolsó hangjai. Az emberek egymásra meredtek. A félelem igézete töltötte el a kebleket, a függöny hideg csöndben emelkedett föl.

Egy karénnel kezdődött az előadás. Lány!

melytől megbízást nyertek s a plenum majd ilyen uton fog tájékoztatást nyerni az illetékes tényezők álláspontjáról.

Megüresedett autonomiai kerület.

Erdődy Gyula gróf országgyűlési képviselő ma bejelentette a hercegprímásnak, hogy a rohonczi autonomiai kerületben viselt mandátumáról lemond.

M. A. V.

A magyar államnak egyik legfőbb büszkeségét jelenti ez a három betű, állami egységünk leghatalmasabb képviselői. A M. A. V. magyar Fiumében is, Kecskeméten is, Kolozsvárt is, Zágrábban is. Ezért nem nagy örömmel olvassuk azt a kemény bírálatot, melyet az „Uj Magyar Szemle” ír a magyar közlekedési politikáról s a MÁV-ról különösen.

Mindenek előtt a közlekedési politikában hibáztatja a vízi közlekedés teljes elhanyagolását. A vasutakra fektették a súlyt kizárólag s ezen a téren is teljesen Ausztria hegemoniája alá jutottunk. A helyi érdekű vasutakat rendszertelenül, öletszerűen emelték s a kamatbiztosítással óriási károsodásokat okoztak az államnak: ez a rendszer 20 év alatt 380 millió koronájába került a magyar államnak. Jelenleg már csak a kassa-oderbergi vasut élvez kamat biztosítást: a kikötött 2.948.390 frtból Ausztria 540.000 frtot, a magyar állam 2.408.390 forintot visel 1881. óta. Nem a számadásokat, elég egyszerűen a vasuti térképet megnézni s rögtön kiderül, hogy a két állambeli befektetések a kamatbiztosítások arányával teljesen ellenkező arányt tüntetnek fel. Hanem aztán azt is meg kell ám gondolni, hogy a vasut igazgatóságában benn ül egy csomó inkompatibilis képviselő.

Hasonló visszaélések fordulnak elő a viszatérítési kedvezményeknél azaz refakczáknál.

Valóban megdöbbentő is az, midőn a kereskedelmi miniszter azt, hogy a kormány, illetve a közgazdasági politika ismeretlen érdekeknek, illetve érdekeiknek *huszonkétmilliónyi* refakcziát juttatott, — egyszerűen azzal indokolja, hogy ez megtérül a vele szembeállítható közgazdasági haszonban és közgazdasági termékenységben, melyet ezen az uton elérünk.

mélabus dal volt, templomi áhitat kelt a nyomába. És egyszerre az első sorban halk, ki-mért taps hangzott föl. Megdöbbenve nézett mindenki oda. Azon a helyen ritkán tapsoltak. Félelmetes ember ült ott, a legzinikusabb kritikuskok egyike. S a karének utolsó akkordja tapsviharba vezetett.

És láz ömlött el a széksorok között, forró, viharos láz, mely úgy hatott, mint árnyékoslató villanás a hideget lehelő sötétségben . . .

— Direktor, direktor, gratulálunk! Micsoda muzsika és micsoda ember! De hát kerítsd elő nekünk a szerzőt.

A megtámadott színház-igazgató szabadkozott.

— Engedjete meg, nem tudom, hol van. Ma nem láttam.

A grófnő primadonna felkaczagott.

— Ugyan hagyjátok, hát nem látjátok, hogy a kis hamis meglepetésre dolgozik. Még kívül utóbb, hogy valóságos királyi herceg a szerző. Az pedig, ne várjátok, hogy hajlongjon előttetek.

— Na, na, — mondta mosolyogva az igazgató — csak semmi fantázia. A szerző: írrok a városnál a második fizetési osztályból.

— Írrok a második fizetési osztályból? Es ilyen tehetséges. Lehetetlen. De hát miért titkolóztál vele?

Es a karmestert rohanták most meg . . .

„Megjegyezzük, — folytatja a szerző — hogy az így adott díjkezdvevények összege nem és ellenőrizhető; mert hisz ezekről az összegekről sem a költségvetésekben, sem a zárszámadásokban, sem az államvasutak üzletjelentéseiben, szóval sehol sincs szó. Ugy a kereskedelmi kormány, mint ugyanazt a nyomot járva az államvasutak igazgatása is *óvatosan kerüli ezeknek a kényes adatoknak a publikálását*. Pedig nemcsak az érdekelni az állampolgárokat, akiknek az adófilléreiből fizetik ezeket az összegeket, hogy milyen és hogyan indokolt érdekek kiegyenlítésére fordítják azt, hanem az is, hogy mi összeget vonnak el egyéb államcélzoktól ugy a visszatérítési, mint a rovatolási díjkezdvevények.”

Ezen kemény szavak után fejtegeti a szerző a díjkezdvevények állandósítását s rámutat arra, hogy a *díjkezdvevények engedélyezése* igen sok esetben *politikai eszköz a kormány kezében*. Mi az egyes vállalatok szervezeteit és vezető embereit feltüntető Compassból csak azt ismerhetjük meg, amit az illető vállalkozás jónak lát nyilvánosságra hozni, azt azonban nem vagyunk képesek ellenőrizni, hogy a kormány, illetve a parlament befolyásos férfiai, *mint részvényesek*, mennyire vannak érdekelve egyik vagy másik társulatnál. Éles kritika alá veszi azután a szerző azt az ügytelenséget és rendszertelenséget, melyet vasuti politikánk a szén, vas és cukor szállítása terén követ.

Az általános bajok beható és kemény kritikája után a *személyszállítási anomáliáknak* is szentel egy fejezetet a cikkíró s aztán ki-méletlenül tárgyalja a miniszter szerepét kereskedelmi politikánk irányításában. Erre vonatkozólag a következő nagyon is igaz szavakat mondja:

„Íme tehát nemcsak kereskedelmileg helytelen az államvasutak szervezete, de helytelen az általában is. A szervezeti hibáknak az oka megint jórészt abban a túlzott befolyásban keresendő, amelylyel a parlament egyes tagjai és a társadalom befolyásos elemei az igazgatásra bírnak. Hisz ez a befolyás megvan minden más hivatalnál is, csak hogy sehol sem abban a mértékben, mint éppen az államvasutak igazgatásánál. A kereskedelmi miniszter volt legerősebb pártolója az adminisztráció egyszerűsítésének jelszava alatt megindult mozgalomnak, pedig ő

— Igen, mért titkolóztatok vele, mester?

A karmester mogorván adott jelt pálczájával a sugólyuk bádorgatóján. Maga sem értette ezt a váratlan sikert és bosszankodott miatta.

A függöny újra felgördült.

A sötét nézőtérén tombolt a láz. Arról a jól ismert helyről, ahol a legfélelmetesebb kritikusk ült, egyre hangzott a taps. Felvonás végén újra látni akarták a szerzőt. A szerencsés szerzőt, aki írrok a városnál a második fizetési osztályból.

A hátulsó széksorból vontatottan, remegve indult előre a sápadt arcú szerző. Kopott, szegényes fekete ruhája kiritt az elegáns divatos öltözékek közül. Az igazgató észrevette, odasietett és hirtelen magával vonta.

Néhány percz múlva a függöny előtt, az igazgató karjára megjelent az írrok. A sötét nézőtér hu lánzólt s a taps lázasan tört ki.

A főpróba után — délután egy óra volt már s az emberek igen éhesek — a zeneirodalom új csillag, a kopott ruhájú írrok büszkén lépett ki a színházépület hátulsó ajtaján s mikor az ajtó előtt ácsorgó kíváncsi fiatal újságíró gyerekek tiszteltejlesen veték le előtte a kalpjukat, fenhéjájában, gögösen nézett végig rajtuk és — nem köszönt. Nagy ember volt már.

van legkevésbé birtokában annak a szabad mozgásnak, ami az adminisztrációnak komoly egyszerűsítéséhez szükséges. Mindent itt beszélük, hogy éppen az államvasutaknál a haladást nem annyira a tudás, képesség dönti el, mint inkább az összeköttetések. Es tényleg, ha a vezető állásoknak betöltését figyelemmel kísérjük, igazat kell adni ezeknek a szálló híreknek. A szakavatott, kiváló munkaerők kikerülésével, azok jutnak a vezető állásokba, a kik a legelőkelőbb összeköttetésekkel a miniszterhez legközelebb tudnak jutni.”

Ezek után az U. M. Sz. cikkírója nyíltan rámutat, hogy az adminisztráció nehézségének oka az a népszerűség, mely a parlament kezében van s a melyet a kormány nagyon drágán kénytelen megfizetni. S végeredményül azt vonhatjuk le a cikkből, a mit régen hangoztattunk: hogy t. i. tiszta rendszerhez első sorban tisztakezü emberek kellenek.

Városi közügyek.

A közgyűlés tárgysorozata.

Összesen 18 tárgy van kitűzve a holnapi városi közgyűlésre, s ezek nagy része is olyan, hogy néhány percz alatt elintézik.

Az egész tárgysorozatban a legérdekesebb és legfontosabb a világitási bizottság terjedelmes jelentése, amelyet tegnap közöltünk.

A polgármester jelentése kapcsán meg fog emlékezni *Kékuss* Vidor törvényhatósági bizottsági tag elhunytáról; — bejelenti, hogy a villamos vasut engedélyezési tárgyalásáról felvett jegyzőkönyv leküldését megsürgette a városi tanács a miniszternél. Felemlíti a polgármester a várad-velencei népkör helyiségében naponként eszközölt ingyen kenyér kiosztást s indítványozni fogja, hogy azoknak, akik ezen könnyörületes dologban közremunkáltak, köszönetet mondjon a törvényhatóság.

Remélhetőleg be is fejezik egy nap a tárgyalást, — hacsak nem zúdítanak elő egy sereg interpellációt.

A tárgysorozat a következő:

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága 1901. évi január hó 10-én esetleg következő napjain, mindenkor délután 3 órakor tartandó ülésében a következő ügyek fognak tárgyalatni:

1. Polgármesteri havi jelentés.
2. A tanács mint állandó választmány a legtöbb adót fizetők 1091. évre érvényes névjegyzékét beterjeszti.
3. Az állandó bíráló, valamint az igazoló választmányának újbóli megalakítása.
4. U. annak javaslata a vízvezetési, csatornázási és világitási bizottságnak a város jövő világitására vonatkozó előterjesztése felett.
5. U. annak javaslata a Diamandi örökösök által indított perben.
6. U. annak javaslata László József telkéből a köztérülethez csatolt területért nyújtandó kártalanítási ügyében.
7. U. annak javaslata özv. Nagy Gáborné hasonló ügyében.
8. A tanács javaslata az új honvéd gyalogsági laktanya létesítésére átengedett terület átbozsajtási ügyében az 1886. évi XXII. 110. § a értelmében leendő tárgyalására vonatkozólag.
9. U. annak javaslata a közutak befásításáról alkotott szabályrendelet tervezet tárgyalása és elfogadására vonatkozólag.
10. U. annak javaslata a birtok határainak jelzésére alkotott szabályrendelet tervezet tárgyalása és elfogadására vonatkozólag.
11. U. annak előterjesztése a lovatató bizottság megalakítása tárgyában.
12. U. annak előterjesztése a szak- és külön bizottságok kiegészítése iránt.

13. U. annak javaslata Gencsi Sándor és Gyöngyösi Gyula földbérlet átruházása iránti kérelmek tárgyában.

14. U. annak javaslata a Szilágyi Jánossal megkötött szerződés jóváhagyása iránt.

15. U. annak javaslata a Rimanóczy Kálmánnal megkötött szerződés jóváhagyása iránt.

16. U. annak javaslata a Fodor Miklóssal megkötött szerződés jóváhagyása iránt.

17. Központi választmány az országgyűlési képviselő választók 1901. évre érvényes névjegyzékét beterjeszti.

18. Gróf Pálffy János köszönő irata.

Miről midőn a törvényhatóság t. tagjait értesíteni szerencsém van, egyben tudatom, hogy a közgyűlési tárgyak a közgyűlést megelőző napon a városház tanácstermében kitéve lesznek s bárki által megtekinthetők.

Nagyvárad, 1901. január hó 6-án.

Komlóssy József,
t. főjegyző.

Lukács Béla halála.

Megdöbbenéssel értesült az ország közönsége arról a megrázó drámáról, amelylyel egy fényes pályát megfutott élet, még mondhatni tetőpontján szerencsétlen véget ért.

Lukács Béla v. b. t. t., volt kereskedelmi miniszter haláláról már írtunk. Az öngyilkosság részleteiről a következő értesítéseket vettük:

Az öngyilkosság.

Budapestre a reggeli vonattal ment Pomázról s egész délutánig járkált a városban, míg délután a Ferencz József hidra ment s belévetette magát a zajgó jégtáblával telt Dunába.

A több négyzetméternyi jégtábla csöndesen uszott lefelé. Ujecz rendőr a közraktári tűzörségre szaladt, hogy segítséget szerezzen. Onnan telefonoztak a IX. kerületi tűzörségre, a mely a Csepelrakodóparton van, hogy egy ember a Dunába ugrott s viszi a jég lefelé.

Egy percczel később felszereltek egy szerkocsit az összes életmentő szerekkel s Piller vezetésével nyolcz tűzoltó sebesen elhajtattott a Ferencz József hidra, ahol már nagy közönség verődött össze. A hirtől már vagy négy száz méternyire elszórt a jégtábla, amely erősen bukdácsolt a rajta nehezedeő ember terhétől. A közelben sehol sem akadtak ladikra, amire Piller őrpáncsnok és tűzoltói leszaladtak a boráros-téri hajók kikötőjéhez s ott találtak egy lélekvesztőt.

Halálmegevető bátorság kell ahhoz, hogy ezen a gyöngye alkotmányon, amelyen itt-ott beszívárgott a víz is, a zajló Duna hátára bocsátkozzanak. Piller István őrpáncsnok és két derék embere: Tanner Péter és Serák Mihály mégis beleült s elindította a csónakot. A parton álló nép vissza akarta őket tartani, de hiába. Szívszorongva leste mindenki a ladik útját. A ködös szürkületben mindjobban elmerültek, de azért látható volt, amint a jégdarabok közt levő hézagokon átsiklanak. Egy-egy kemény tábla nekiütődött a ladiknak, s mint Piller mondja, többször azt hitték, hogy összetörik a vékony alkalmatosság. Végre megközelítették azt a nagy jégtáblát, amelyre a vízbeugrott ember kapaszkodott. Akkor már vagy félkilométernyire leuszott a hirtől s éppen a Duna közepén hanykódott. Az öngyilkosban, úgy látszott, már nincs élet. Félkarja, amely a jégtáblán nyugodott, egészen belenyomta a vízbe a súlyos tömeget. Arcza már nem volt a víz színén, csak a koponyája látszott ki belőle. Piller István még rá is kiáltott:

— Halló! Itt a segítség! Tartsa magát!

Egészen hozzáférközött a csónak s az őrpáncsnok be akarta emelni a csónakba az öngyilkost. Ez azonban sehogy sem sikerült, mert a vízben lévő ember hatalmas alkatu, nehéz test volt. Erre nagy fáradsággal kötelelet csavart az öngyilkos dereka köré, a hónalja alatt s a kötél végét a ladik végére kötötte. Aztán kiemelte a mozdulatlan ember fejét a vízből s megparancsolta legényeinek, hogy evezzenek ki a partra. A veszedelmes ut visszafelé csaknem husz perczig tartott. A parton várakozó tűzoltók aztán egyesült erővel kiemelték a vízből az ismeretlent.

A bonczintézetben.

Tetemét az üllői-úti törvényszéki bonczintézet egyik nagy termébe vitték át. Szürke redingotja, fekete szalon nadrágja keményre fagyott a jeges víztől. A holttesten nagyobb elváltozás nincsen. Apatikus nyugalmat áru el a halott orra és csak hátul a nyult agyon és a koponyáján látszanak kisebb nagyobb sérülések, a miket kétségkívül akkor szenvedett, a mikor a Ferencz József-hidról a Dunába ugorva, az éles jégtáblákba beletűdött. A halált minden valószínűség szerint szívszélhűdés okozta. De már azt, hogy a szívszélhűdést közvetlenül fuladás vagy megfagyás idézte elő, csak a bonczolás tudná kideríteni.

Gajzágó Salamon, az állami számvevőszék volt elnöke, Lukács Béla apósa, kora délelőtt künn járt a bonczintézetben és megtekintette szerencsétlen vejének holttestét. Az aggyatyanon óriási megindulás vett erőt, mikor veje teteméhez kísérték. Gajzágón kívül megnézte Lukács holttestét közéletünk igen sok számottevő notabilitása, a kik mind a legnagyobb megilletődéssel siratják Lukács szerencsétlen végét.

A temetést holnap, csütörtök délután 2 órára tűzte ki a kereskedelmi miniszterium. A ravatalt Lukács a Disz-tér 4. számú palotában birt lakásán fogják fölállítani és innen temetik is el.

Egy tevékeny élet.

Lukács Béla 1847-ben született Zalatnán. A szabadságharc alkalmából csak a véletlen folytán menekült meg a haláltól. Pályáját mint hiriapíró kezdte meg s a Honnál dolgozott Hegedüs Sándor, b. Kaas Ivor és Törs Kálmánnal. Hivataloskodását elég alant kezdte és saját szorgalma, tehetsége által küzdötte fel magát a legmagasabb állásba. Baross Gábor miniszterre kinevezetése után a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium államtitkárává, Baross halála után pedig kereskedelemügyi miniszterre nevezetett ki. 1895-ben a Wekerle-kabinet lemondása alkalmával szintén megvált tárczájától. Aztán Maros-Vásárhely város I. kerületét képviselte, a közlekedési bizottság elnöke és a felirati bizottság tagja volt. 1896-ban kormánybiztossá nevezetett ki az 1900-iki párisi világkiállítás magyar osztályának rendezésére. Az országos szabadelvű pártnak alelnöke volt. Előbb Hunyadmegye, majd Budapest székesfőváros és Alsófehérmegye törvényhatósági bizottságának tagja lett, díszpolgára volt Marosvásárhely, Gyulafehérvár, Erzsébetváros városoknak és Tiszaföldvár községnek, tiszteletbeli tagja az »Otthon« irói körnek, az Országos magyar képzőművészeti társulatnak és az Országos magyar iparegyesületnek.

A párisi kiállítás magyar osztályának rendezése, építése teljesen az ő rendelkezése volt s ennél olyan buzgalmat fejtett ki, hogy egészségét teljesen aláásta.

Egyik másik hírlapi közlemény pedig gyanúsításokat szelldöztetett, amelyek ha igazak, kompromittálták volna Lukács Bélát.

Jóllehet, hogy ezeket a kőszá híreket alaposan megczáfolták, mégis nagyon megrendítették az alaptalan gyanúsítások.

Az ő párisi működéséhez egy szó sem férhet. A kiállítás sikere olyan volt, amilyent még magyar kiállítás el nem ért, a számadások pedig teljesen rendben vannak. Különben az ő kezén pénz nem is fordult meg.

Általában azt hiszik, hogy a gyanúsítások kergették a tevékeny jeles férfit előbb a gyógyintézetbe, aztán a halálba.

Lukács Gusztáv, a nagyváradi vasutállomás főnöke, unokabátyját gyászolja az elhunytban.

Lukács Béla családját az 1848-iki oláh lázadás alkalmával lemészárolták, ő maga, mint csecsemő csak a dajkája lélekjelenlétének köszönhetette menekülését. Dajkája, egy oláh leány a vérszomjas tömeget azzal tartotta vissza meggyilkolásától, hogy a saját gyermekének vallotta. Lukács Béla védtelenül legyilkolt családja emlékére tavaly Preszákán emeltetett emléktáblát a következő felirással:

1848. október 24.

atyja: Lukács Simon,

anyja: Gál Teréz,

testv: István, Ferencs, Simon, Péter és Eleonora

valamint az itt nyugvó 700 zalathnai lakos

emlékének

kegyelettel emeltette

Lukács Béla

1899.

Az emlékkő hátlapján pedig ez az egyetlen szó áll:

Fax.

A részvét.

A főváros középületein gyászlobogó leng. Marosvásárhely város I. kerülete, a melynek Lukács a képviselője volt, teljesen gyászt öltött. A város nagy küldöttséggel képviselteti magát a temetésen.

Bécsből az ott időző magyar miniszterelnök Lukács Béla özvegyéhez a következő részvétáviratot intézte:

Mélyen megrendülve értesülök arról a nagy és fájdalmas csapásról, a mely Nagyméltóságodat sújtotta. Súlyos veszteség érte az országot is, mert a megboldogult, a ki mindenkor és minden állásban a köteleességteljesítés mintaképe volt, utolsó lehelletéig a legnagyobb becsületességgel, hiven és lelkiismeretesen szolgált minden ügyet, a mely gondozására volt bízva. A párisi kiállításon elért fényes sikerünk legnagyobb részét az ő érdeme.

Fogadja Nagyméltóságod mélyen érzett részvétem kifejezését. Szívemből osztozom Nagyméltóságod fájdalmában, annál is inkább, mert boldogultban igen régi és igen hű barátot és munkatársat vesztettünk.

Szell Kálmán.

Hegedüs Sándor és Darányi Ignác magyar miniszterek, akik jelenleg szintén Bécsben vannak, ugyancsak távirati uton fejezték ki részvétüket.

UJDONSAGOK.

Jogászbál.

— Levél valakihez, a ki nem volt ott. —

Mikor észrevettem, hogy nincs itt, dörgelemes verset akartam írni pattogó rimekkel, heves ütemekben. Az lett volna a vége, hogy minek is van jogászbál a világon, hogyha azon éppen magát nem látom?

Hanem aztán jöttek befelé egymás után hidegtől kipirult bájos arcocskák. Láttam közöttük olyant is, a melyet még pirosabbá tett az első bál izgalma, láttam olyant is, a melyiken a biztos báli győzelem szokott öntudata ragyogott s azt hittem, ha maga közöttük volna, magán mind a kettő látszanék: az első bál izgalma is, a biztos diadal reménye is. Es ekkor elégiát akartam írni ezzel a csattanós befejezéssel:

Nincs a teremtésben vesztes, csak én!

Aztán felhangzott a zene... polka, keringő meg mit tudom már én, mi minden? Még most is ott járják a nagy tanyában a »fiatalok«, míg én kint a közeles rétvárádú alkonyatán meg-irni, ha menne. Nincs már kedvem ilyi sem ódát, sem elégiát, csak táncolni, táncolni!

Annyi bájos leányka van itt együtt, hogy ha valaki minden éjjel ~~nem táncol~~ táncol, annak ki kell szólnia a táncosnőkhöz, mert különben azon vashi észre magát, hogy legszentebb nemtáncolásai elcsúsznak ~~tanácsára~~ mellett — egy bájos selyemruhás tündérrel polkázik vagy keringőzik s közben diskurál olyan szellemesen, hogy hétköznap maga-magán is elcsodálkoznék.

Szóval — már ne haragudjék, de én pompásan mulatok! Érzem ugyan valakinek a hiányát, a kinek itt kellene lennie, de nem vagyok azért elégiikus hangulatban. Sőt ellenkezőleg!

Ha pedig féltékeny akar lenni, íme azok névsora, a kik miatt alapos oka lehet féltékenynek lennie:

Leányok: Nadányi Margit (fehér), Dús Piroska (rózsaszín selyem), Szunyogh Olga (fehér), Cseresznyés Lujza (rózsaszín selyem), Cseresznyés Ilonka (fehér selyem), Papp Cosima (rózsaszín selyem), Miskolczy Irma (rózsaszín selyem), Zathureczky Paulika, Cziffra Olga (kék selyem), Mihályházy Margit (fehér, virág fűzér disz), Vertán Mariska (fehér), Batizfalvy Gizella, Podmaniczky Emike (rózsaszín), Hlatky Margit (fehér, virág disz), Serényi Vilma (rózsaszín, virág disz), Hegyesi Anna és Katinka (fehér kék diszszel), Kovács Emma (fehér selyem), Czvek Ilona (fehér), Orley Flóra, Tóth Karla (fehér), Telegdi Ilonka (fehér), Tassy Dalma (fehér selyem), Cziffra Vilma, Vertán Mariska, Sebestyén Edith (rózsaszín), Hegedüs Jolan (kék selyem.)

Asszonyok: Nagy Ferenczné (sárga selyem), báró Gerliczy Félixné (fekete selyem), Zathureczky Albertné, dr. Márkus Lászlóné (Ivoir, csipke ruha, arany diszszel), Szunyogh Zoltánné, Nadányi Jenőné (kék sárga selyem), Dús Lászlóné (lila selyem), Mezey Vilma, dr. Bulyovszky Józsefné (fekete selyem, vörös diszszel), dr. Papp Oszkárné (fekete selyem), Miskolczy Barnáné (lila selyem, halványabb virág mintákkal, csipke disz), Mihályházy Kálmánné (fekete selyem), Hegedüs Gézánné (fekete selyem), Batizfalvy, Hlatky Endrené (fekete selyem), Knapp Lajosné (fekete alj, rózsaszín blúz), Hegyesi Mártonné (barna), Kovács Béláné (halmuszín selyem virágmintákkal), Czvek Kálmánné (szürke szín), Tóth Jenőné, Steiner Kornélné (halvány rózsaszín), Steiner Arminné (kék fehér csikkal), Telegdi Józsefné, Meskó Boldizsárné (fekete selyem), Tassy Pálné, Vertán Zoltánné, Cziffra Geróné (fehér), Papp Endréné, Korbuly Józsefné.

Notabilitások (De ezekre már ne legyen féltékeny.) **Bulyovszky** József, dr. **Lovettó** Károly altábornagy, Nagy Dezső, Sipos Árpád, dr. Papp Oszkár, Czvek Kálmán, dr. Márkus László, **Ficzek** Lajos, Kovács Béla, **Makucz** Ernő, dr. Tassy Pal, Glatz Antal, Szunyogh Lóránd, Mihályházy Kálmán, Rees Lajos, **Madvigy** Mihály, Hlatky Endre, Nadányi Jenő, Révész Bálint, Hegedüs Géza, stb. stb.

Bál kezdetén a Rákóczy-induló hangja mellett vezették fel a rendezők a bálányákat, elől báró **Gerliczy** Félixnével **Knapp** Lajos bálnők. Mikor valamennyi bálánya elfoglalta helyét a számukra fenntartott emelvényen, megnyitotta a bált **Knapp** Lajos **Podmaniczky** Emmi bárónővel s azontul folyt a tánc olyan jó kedvvel, hogy bizony még ezt a kis időt is sajnálom, míg e sorokat papírra vetem. Pedig magácskáknak írok...

Szerencsétlenségemre lemaradtam az első négyéről s így most cseveghetek (ugyis az a fő, hogy a másodikat táncoljam valakivel).

Kezdjük a dicséretet a kertészen. Olyan remekül van a terem diszítve, hogy valóságos tündérvilág látszik; az igaz, hogy tündérek számára is diszítették ám. Aztán ott a zenekar: katonák és a Bura-testvérek kitűnő zenekara. Ezekre a zenekarokra lehetetlen nem táncolni. Megyek is, már mindjárt vége a négyesnek, azontul nem levelezünk, hanem táncolunk.

Higye el, maga is jobban tette volna, ha eljött volna táncolni. Akkor most nem névsort firkálna, hanem a »fiatalok« példájára hevesen kurizálna

Adolár
és hű társa
Jankó.

A három milliós alapítvány.

— Gróf Pálffy János köszönő levele. —

Országszerte benső elismerést, hálás tiszteletet keltett az a fejedelmi alapítvány, amelylyel megörökítette kiváló őseitől örökölt fényes nevét főuraink egyik legkiválóbbika: gróf **Pálffy** János.

Egy óriás vagyont: 3 000 000 koronát tett le ez a szívből-lelélekben nemes főura középosztály fiainak nevelésére.

Minden időben akadnak fenkölt gondolkozásu, nemes szívű, hazafias érzéstől áthatott nagy lelkek, akik óriási áldozatokat hoztak a közjó és a jótékonykodás oltárára, de ezek közül is kimagaslik s páratlanul áll gróf **Pálffy** János meseszerű alapítványával.

Az országszerte megnyilatkozott örömmel és tisztelettel adott kifejezést Nagyvárad városa, midőn dr. **Vucskics** Gyula biz. tag indítványára a nemeslelkű főurat fejedelmi alapítványáért üdvözölte.

Erre megérkezett a válasz, egy olyan elvélben, amely visszatükrözi minden szavában azt a meleg, hazafiasan érző szívet, fenkölt gondolkodást, amelyek rugói voltak a nagyszabásu ténynek.

A levél hangja olyan, mintha a legegyszerűbb kötelességteljesítésért üdvözölte volna Nagyvárad gróf **Pálffy**t. Önzetlen szerénység ömlik el az egész levelel, amely egészen írójára vall.

Ennek a levélnek az előterjesztése lesz a holnapi közgyűlés egyik legszebb mozzanata.

A levél szövege a következő:

Tekintetes Polgármester Ur!

Nagyvárad város törvényhatósága 1900. évi november hó 8-án tartott közgyűlésében a magyar középosztály tehetséges tanuló fiai számára tett alapítványomról megemlékezve, a nemes érzés oly meleg hangján adja tudtomra e fölötti elismerését, hogy újból lángra lobbantja bennem mindazon érzelmeket, melyek engem alapítványomnak a megalkotására buzdítottak és vezéreltek.

Igen boldognak érzem és érzem magamat, hogy ismert alapítványomat megtehettem és boldognak érzem magam újból és ismét mindannyiszor, amidőn a magyar középosztály által vezetett és irányított valamely magyar törvényhatóság — alapítványom feletti örömeinek — oly őszinte, oly meleg és oly ékes szavakban ad kifejezést, mint azt Nagyvárad város közönsége tevő.

Fogadja ennek folytán ugy Nagyvárad város közönsége, mint a tek. polgármester ur is, a nekem szerzett ez örömeit őszinte köszönetem.

Egyébként nagyrabecsülésem és tiszteletem kifejezésével a tek. polgármester urnak híve

Gróf **Pálffy** János.

TAJÉKOZTATO.

Január 10. Városi közgyűlés.
Január 20. Kamarai beltagok választása.
Január 20. Az ipartestület évi közgyűlése a tűzoltó őrtanyán d. e 9. órakor.

* **Személyi hír.** **Szunyogh** Péter alispán Csegődre utazott, hogy részt vegyen a **Tissa** Kálmán által rendezendő körvadászaton.

* **A kaszárnyák lakbérosztálya.** A katonai lakberek szabályozásánál Nagyvárad az ediginél jóval kedvezőbb III-ik lakbérosztályba lett beosztva. Ez azonban nem terjed ki a város által épített három nagy laktanyára, mert ezekre nézve megmarad a szerződés lejártáig az abban kikötött bérösszeg. Ez tekintélyes összeget jelent Nagyvárad városára, mert még 15—17 év van hátra a szerződés lejártáig. Dr. **Bulyovszky** József polgármester meg akarja kísérelni, hogy hátha lehetne valamiképen a laktanyákra nézve is elérni magasabb bérösszeget. Előterjesztést tesz a holnapi közgyűlés elé, hogy feliratban kérje a város törvényhatósága a minisztert, miszerint az új lakbérosztályt alkalmazza legalább azon laktanyákra, a melyek a vonatkozó 1895. évi törvény meghozatala után épültek.

* **Felülvizsgálat és pótsorozás.** A 37-ik gyalogezred s a 4-ik honvéd hadkiegészítő kerületre nézve, a felülvizsgálat és pótsorozás az állandó bizottság előtt e hó 20-án lesz megtartva a kisvárosháza sorozó termében.

* **Párisból — haza.** A XIX. század legfényesebb vásárjáról, a kiállításról hazaérkeztek muzeumi tárgyaink, már amelyek a régészeti egyület saját tulajdonát képezik. Talán nem lesz érdektelen néhány szóval megemlékezni róluk. Van köztük két női főkötő, az egyik 1795-ből, a másik 1801-ből, magyar főkötők, az egyik virágos selyemből, a másik sötétveres bársonyból, mindkettő gazdag nehéz aranyhímzéssel. Érdekes egy rokokó női-derék illetőleg vállfüző virágos zöld selyemből. A harmadik Várad régi Hofnagel-féle látképe, a negyedik végül egy pallos 1683-ból. Pengéje vasból, 60 cm. hosszú fogantyúja kemény fából 16. Van bőr és fahüvelye rézpántokkal. Az 5 cm. széles penge félkör alakban végződik. Közvetlen a markolat fölött a pengébe karczolva, négyesűgű rájámban a következő fölirat:

Wie die arbeit also
der lohn
das Tragt Man
auf die lezt
dar von
Anno 1683

A váza fölött magas hegyes karó emelkedik, végébe egy emberfej van szurva. Alatta (az emberfej alatt) egy kerék. (Célzás a kerékbe-törésre és karóba huzásra. A penge másik oldalán a megfelelő helyen egy feszület karczolt rajza. A feszület fölött nap és hold, alatta négyesűgű rájámban ez a fölirat:

das bluct Jesu
Mact Uns rein
Von Usern
Sinden.

A pallos markolata keményfából van, végén egy faragott pilusos kapuczinus fejjel. Az Ipolyi gyűjteményből kiállított tárgyak még nem érkeztek haza.

* **Vonatösszettközés.** Tegnap reggel a Nagyváradról a fővárosba robogó gyorsvonat utasai nagy veszedelemben forogtak. Fegyverneknél az 501. sz. gyorsvonat személyzete rémtülve vette észre, hogy az 542. sz. vonattal egy pályán haladnak. Azonnal megtették az intézkedéseket, hogy a katasztrófákat elhárítsák, de ez csak annyiban sikerült, hogy az emberéletet megmentették. A két vonat összettközött. Iszonyú félelem szállotta meg az utasokat. Szerencsére azonban úgy az utasoknál, mint a vonatszélyeztetésnél csak néhány kisebb sérülés történt. Mindkét vonat mozdonya és több kocsija azonban megrongálódott.

* **Relegálás helyett dorgatórium.** Még a múlt év szeptemberében történt, hogy a radikális egyetemi ifjak pártja három vezérfiát az egyetemről két félévre kitiltották. Wlassics kultuszminiszter, akihez az ifjak az ítélet ellen felebbeztek, az ítéletet feloldotta és új vizsgálatot rendelt el. Az új vizsgálat Bókay Árpád és Balogh Jenő dr. egyetemi tanárok által megejtetvén, ponori Thewrewk Emil prorektor ma hirdette ki Weiller Ernő és Silberstein Leó előtt a tanács új ítéletét, melynek értelmében tanácsi dorgatóriumban részesültek.

* **Bizottsági helyek betöltése.** Nagyvárad városánál a különböző szakbizottságban elhalálozás és nyugdíjazás folytán több tagnak a helye megüresedett. A községi iskolaszéknél Kékuss Vidor elhalálozása, a Szacsavay szobor-bizottságban pedig Rácz Mihály főjegyző nyugdíjba lépése és Gyalóky Lajos elhunytá folytán üresedett meg egy, illetve két hely. Ezeket a holnapi városi közgyűlésen töltik be.

* **Helyőrség-változások.** Bécsi tudósítás szerint ez év őszén a helyőrségben a következő változások lesznek: A 15. huszárezred Bécsből Miskolcra és Gyöngyösre megy, a 60. gyalogezredet Egerből, a 4-ik huszárezredet Gyöngyösről és Miskolcra Bécsbe helyezik át; a 19. vadászszázalóalj Komáromból Pozsonyba, a 24. vadászszázalóalj pedig Galicziából Budapestre tétetik át.

* **A város világitása.** A közvilágítás kérdésének megoldása mondhatni a legfontosabb ügye most Nagyvárad városának. Közül harmincz év szomorú tapasztalata áll a városi tanács és a törvényhatóság előtt, hogy a jövőben ne szolgáltatassák ki a várost és a magánosokat egyes vállalatok kénye-kedvének. Most már nem rekriminálunk a gázgyár szerződését illetőleg, annál inkább, mert látjuk, hogy a világitás kérdésében munkálkodó bizottság derekasan hozzá látott a kérdés megoldásához s a város érdekeinek védelméhez. Tegnap közöltük a közvilágítási bizottság előterjesztését, amelyben rámutatnak a módosításokra, amelylyel a világitás kérdése megoldható a város érdekeinek megfelelőleg. A terjedelmes jelentést megküldötték az összes törvényhatósági tagoknak s a városi tanács betérjeszti a holnapi közgyűlés elé.

* **Lefoglalt petroleum szállítmány.** Galicziából Váradra két vagon petroleum (övenhat hordó) érkezett. A rendőrség tűzveszélyesnek találta a szállítmányt, mert az előírt szabályzatnak meg nem felelőleg volt a vagonra rakva s az egész szállítmányt lefoglalta s a további szállítást betiltotta. A galicziái czeget értesítették az intézkedésről, ki az ellen óvást emelt. Szerintük a szállítás a kívánalmaknak megfelelően ment végbe, a rendőrség pedig éppen az ellenkezőjéről győződött meg.

* **Üngylikos lelkész.** A turóczenyemártoni evang. hitközség segédlélkésze, Obuch János borotvával elmetsette torkát és bele halt sebébe. Levelet, üzenetet nem hagyott hátra s így valószínű, hogy zavart elmével követte el végzetes tettét a még csak 23 éves

fiatal ember. Már vagy három hónapja ugyanis ideges főfájás gyötörte és alighanem ilyen rohamban oltotta ki életét.

* **Ujítás sőbeszerzés terén.** Ugy lát-szik, a pénzügyminiszter végre még is meg-sokalta azokat a türethetetlen nehézségeket, a melyek a só eladás körül ezideig fenállottak. Budapesti levelezőnk írja ugyanis, hogy a kormány a konyhasó és iparsó eladásának közvetítésével a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság budapesti czeget bízta meg és a pénzügyminiszter módot adott a részvénytársaságnak arra, miszerint a sóvásárló közönséget gyorsan szolgálhassa ki, fentartván magának a számított költségek ellenőrzésének jogát. Ha rendszerint gáncsolni valók is a kormány intézkedései, ez alkalommal csak dicséret illeti azért a praktikus és okos ujításért.

* **A villamos vasut ügye.** A nagyvárad-i villamos vasut vállalkozóinak azon kérelmét, hogy 5 évig a telekért járó 252,000 korona összeg helyett ennek 5 százalékos kamatát fizesse, a városi tanács tudvalevőleg akként hajlandó elfogadni, ha az összegért a budapesti Forgalmi Bank szavatosságot vállal. Erre nézve még határozott választ nem kapott a tanács, azonban a Forgalmi Bank egy beadványt intézett a városhoz, a melyben részletesen foglalkozik a villamos vasut építésével s annak költségeivel. E helyett jobban szeretnénk, ha már egyszer határozott nyilatkozatot kapnánk arra nézve, hogy mikor kezdik meg a vasut építését.

* **Keresztelő az udvarnál.** A hivatalos lap jelenti: József Agost főherceg ur és Augustza főhercegné asszony 6 cs. és kir. Fenségek ez évi január hónap 3-án született fiának megkeresztelése ez évi január hónap 7-én, hétfőn, délelőtt 10 óra 30 perczkor ment végbe a voloscai villában. A szertartást főtisztelendő Zambic Vincze voloscai plebános végezte. Az újszülött főherceg a keresztelésben a László Luitpold József Antal Ignác Benedek Bernát Mária nevet kapta. Keresztapa Luitpod bajor regens herceg 6 királyi Fensége volt, képviselve Lipót bajor herceg 6 királyi Fensége által.

* **Lopás a vonaton.** A szolnoki rendőrség táviratilag megkereste a nagyvárad-i rendőrséget, hogy Sajtos Sándor h.-bőszörményi sertéskereskedő folyó hó 7-én este a Budapestről 7 órakor induló vonattal haza utazott. Ujszász és Fegyvernek között elaludt s mikor felébredt, mellényzsebéit felvágva találta s 3510 forintnyi készpénze eltűnt. A tettes egy budapesti rendőr állítása szerint egy közép magas, huszonöt-harmincz évesnek látszó, vörös szőke hajú ember. Hosszu drapp színű télikabátot viselt. Mint a táviratból kitűnik, a tettes valószínűleg Nagyvárad felé utazott. A rendőrség intézkedett a tettes kézrekerítésére nézve, de eddig minden eredmény nélkül. A rendőrség azt hiszi, hogy a leirt tettes tovább utazott.

* **Az osztalysorsjáték** tegnapi huzásán déli 12 óráig a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

5000 koronát nyertek: 98928, 52789, 72519.

2000 koronát nyertek: 58746 54374.

1000 koronát nyertek: 56285, 91921, 13126, 39797, 36497, 36730.

500 koronát nyertek: 36939, 43169, 28107, 75741, 8223, 60416, 37037, 61057, 85642, 1709, 49062, 70793, 92184, 5789, 2401, 13864, 2519, 98018, 91078, 15462. A többi kihuzott számok 130 koronát nyertek.

* **Beküdtett.** A nagyvárad-i izraelita jótékonyági egyesület (Schier Chewra) ez uton felhívja mindazokat, kik tévedésből a f. hó 13. (vasárnap) tartandó izr. imaház felavatási ünnepélyre meghívót és részvételi jegyet nem kaptak sziveskedjenek e végett Berkes Bertalan (Zöldfa utca), Moskovits Farkas (Nagy Teleky-utca), Munk Gábor

(Olaszi) és Huszár Adolf (Kolozvári-utca) ezé-geknél jelentkezni, ahol azok azonnal kiszolgáltatnak. *Az elnökség.*

IRODALOM.

Hivatalos jelentés a Horváth-féle alapítvány pályázata ügyében.

A budapesti k. m. tudomány-egyetem hit-tudományi kara a fentnevezett alapítvány jövedelméből 2000—2000 korona jutalomdíjjal s 1900. decz. 31-ikével mint határidővel két tételt tűzött ki pályázatra. A határidő eredménye a következő:

A) A *szociális kérdésről* kitűzve volt tételre egy pályamunka érkezett be »Dignus est operarius mercede sua« jelige alatt.

B) Az *iskola kérdésről* kitűzve volt tételre két pályamunka érkezett be és pedig az egyik »Juvenibus, ut moderata et augusta sectarentur, mandabitur,« a másik »Euntes docete omnes gentes« jelige alatt.

Szabályszerű eljárás alá kerültek.

Közhírré tétetik ezenfelül, miszerint a nevezett Horváth-féle alapítvány szabályai szerint az 1897, 1898, 1899. és 1900-ik évekből álló quadriennium ideje alatt megjelent katolikus irodalmi munkák szintén a jelen év folytatában kerülnek bírálathoz s illetve jutalmazás alá.

Kelt Budapesten, 1901. évi jan. 5-én.

Dr. Breznay Béla,
ei. dékán és elnök.

Religio és Vallás. Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk a »Religio-Vallás« ez. kath. egyházi és irodalmi folyóiratot, mely a jelen évvel 60-ik évfolyamába lépett. Magyarország legidősebb lapja. Nesztora nemesak a kath. lapoknak, de a magyar időszaki sajtó összes élő termékeinek. Mutatványul álljon itt az 1901-iki évf. 2. számának tartalma:

A 2. szám tartalma: Vezéreszmék és Tanulmányok: Boldog új évet! Boldog új századot! — Századok fordulóján. — Egyházi tudósítások: Budapest: A budapesti esperesi kerület papsága akath. egyetem ügyében. — Csanádi egyházmegye: Főpásztori szózat két század mesgyéjén. — Nagyvárad: Schlauch Lőrincz bíboros püspök ur a századforduló alkalmából. — Sopron: A soproni kath. konvent jubileuma. — Róma: XIII. Leo pápa levele a francia kormány ellenséges magatartása ügyében. — Hivatalos: Jelentés a Horváth-féle alapítvány pályázati ügyében. — Vegyesek: Pápai kitüntetések. — A váci káptalan köszönete. — Az új szatmári kanonok. — Furcsa eljárás. — Furcsa levél Döllingertől. — A párisiak jövedelme.

Előfizethetni a szerkesztőségénél VI., Bajza-utca 14. sz., egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 krral, korona értékben.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Szerda: Fedora. (Paulayné fellépte).
Csütörtök: Hoffmann meséi.
Péntek: Baba.
Szombat: Baba.
Vasárnap: Ördög mátkája.

Ottthon.

Érdemleges kritika előtt óhajtjuk az igazgató ur figyelmét felhívni arra a körülményre, hogy a béli idény megkezdődött s most már ugyancsak ügyelni kell, nehogy színház és bal egymással konkurálva, egymást rontsák.

Nagyváradnak kerülből ugyanaz a színházba járó és a bálozó közönsége. Ezért ha valamely darab első előadást béli estére tűzik ki annak az lesz a következménye, hogy a közönség vagy egyiket, vagy másikat elutasztani lesz kénytelen.

Van ugyanis most műsorváltás nyakra-főre, zinte bele is törődünk már teljesen. Legyen

hát az igazgatóság némi figyelemmel a Fálókra s báli estekre tegyen második vagy harmadik előadásokat, a melyekre az menjen el, a ki még nem látta.

Sudermann nagyhatású drámájára térve, annak előadása egyike volt a jobbaknak. *Paulayné* (Magda) mintha valamennyi szereplőt lekesítette volna művészetével. Ő maga mesterien adta vissza a Magda lelkében harczó két ellentétes vonást: az otthon és a művészet szeretetét. Egész alakítása befejezett tökéletes tanulmány, mely talán még legkiválóbb ez idén látott szerepei közül. *Peterdy* Sándor (Schwartz) jó partnere volt Paulaynének; mindketten jól értenek ahhoz is, hogyan kell külső eszközökkel is hatni.

Ezzel szemben *Könyves* Jenő (Hefterdink lelkész) úgy látszik, a külső hatást feláldozta a belső eszközökkel elérni akart sikernek. Pedig elhiheti, hogy a legszebben modulált hang félannyit fog érni, ha olyan keresetten egyszerű mozdulatok kísérik, mint nála tegnap. Hefterdink lelkész biztos öntudata nála csaknem teljesen elveszett, a mi annál nagyobb kár, mert előadásából azt láttuk, hogy szerepét tanulmányozta, s mert organumával helyesen tudott bánni. Több gondot a külsőre!

Balla Kálmán Keller kormánytanácsos szerepében tünt ki jó játékkal és kevés szereptudással. *Batizfalvy* Gizella (Mariska) igyekezett szép megjelenéséhez érzékes játékot is csatolni; ez dicsérendő eddigi fellépéseihez képest, de még nem tudta magát teljesen beleélni a darab keretébe. *Benkő* Jolán nyugodt fellépésével, *Erdei* Berta a komikum terén aratott sikert. Kisebb szerepekben játszottak Deési-Sághy, Fűredi, B. Horváth Irma.

K. A.

A Baba reprise. Pénteken eleveníti föl az énekes személyzet »Babát«, amelyben Forrainak, Lányinak, Nyáraynak, Szilágyinak, Bérczinék, Pintérnek jut kitűnő szerep. Érdekessége lesz az estnek Kovács Tivadár balletmester fellépése, aki egy Pas de deux-t fog táncolni, továbbá egy bájos menuettet tanított be, melyet kivülről Bérczyné, Dézsiné és Nyáray tánczol. Igen érdekesek a diszletek és kosztümök is, miket az igazgató Babához készíttetett.

Hoffmann meséi. A nagy Offenbach hattudala a *Hoffmann meséi*, a bájos dalmű, melynek csütörtökön lesz a reprise színházunkban. Az igazgatóság gondoskodott, hogy a darab kitűnő előadásban jusson a közönség elé, mely a Hoffmann meséi iránt máris élénk érdeklődést mutat. A dalmű főszerepeit *Örley* Flóra (Olimpia) *Pintér* (csodadoktor) Nyáray (inas) stb. játsszák, de az operett személyzet egészében részt vesz az előadásban.

A mai előadás. Paulayné vendégfellépésével Sardou nagyhatású drámája: »Fedora« kerül ma előadásra. A czimszerepet (Romazoff Fedora hercegnőt) Paulayné Adorján Berta játssza, (Szokareff Olgát) *Pintér* Szép Olga, (Ockareff bárónőt) *Batizfalvy* Gizella. A férfiak közül *Könyves* (Ipanoff), *Balla* (Sirieux), *Szarvasi* (Rouvel), *Bognár* (Gretsch), *Bérczi* (komornyik), *Szilágyi* (Trilef) és *Dézi* (Boroff orvos) vesznek részt az előadásban, melyet *Somogyi* igazgató maga rendez.

MULATSAG.

FARSANGI NAPTÁR.

Január 9., 16. és 23. Kereskedő ifjak táncestélye a Csarnokban.
Január 12. A nőgyelet álarcos bálja a Fekete Sasban.
Január 13. A Kath. Legényegylet házas estélye a »Bazár« vendéglő termében.
Január 18. A »Réti Népkör« bálja.
Január 19. Protestáns bál a Csarnokban.

Január 22. Román ifjak hangversenye (tánczzal egybekötve) a Zöldfában.
Január 27. A kath. kör bálja.
Febr. 17. Tüzlő bál a Sasban.
Január 24. Román ifjak mulatsága a Zöldfa nagytermében.

REGÉNY-CSARNOK.

S i b i l l a .

Írta: Adalbert Károly.

Németből fordította: Lubinszky Anna.

2.
A hideg fürdőt semmiféle betegség sem követte. Másnap az öreg ember felkelt, mintha semmi sem történt volna. Fehér néművel és ruhával a házi asszony látta el.

Elmondta, hogy az elmerült hajó Marseilből indult Angolország felé, de utját eltévesztette, Dániát körülhajózta s az északi tengerbe jutott. A tegnapi vihar szétrombolta és partra vetette. Önmagát olasz zenésznek adta ki, ki kis unokájával Londonba akart menni, hogy ott keresményéből életét fentartsa.

Nem törődött össze, vagyonának elvesztésével, csak hegedőjét siratta, mely előtte a legbecesebb kincs volt, mint valaha hullámok elnyeltek.

A talált tárgyak között, melyet aznap az urilakba átadtak, egy ép, jól elzárt szekrény is volt.

Örömkialtással rohant oda az öreg:

— Hegedűm, hegedűm!

Szárazon, teljes épségben feküdt az értékes hangszer viasztakarójában. Nedvességnek nyoma még a mellékelt papírokon sem volt látható.

Átszellemült arczzal vette ki hegedűjét a boldog birtokos néhány huzást tett vonójával s midőn a hangok tisztán és teljesen csendültek meg, oly vidám dallamba fogott, hogy a körülállók is osztoztak örömeiben.

Ezen véletlen jelenet az öreg és unokája sorsát eldöntötte.

Angolországi utjuk helyett a tengerparton egy kis kunyhóba költöztek és az öreg Blum Gothold — így változtatta meg olasz nevét-zenei tudományát mint Uniea mestere értékesítette.

A kis leány is részesült az urnő kegyében s néhány hónap múlva úgy látszott mintha mindig ezen körhöz tartoztak volna, melyben történetünk mozogni fog.

MÁSODIK FEJEZET.

Mily könnyedén lépkedett. Lába alig hagyott nyomot a keményre fagyott csillogó havon. Az égszín kék hattuprémmel díszített sapka alól egy arczocska nézett ki tavaszvirághoz hasonlóan, könnyű rózsapírral fedve, mintha jégkirálynő varázsolta volna reá az északi szél és hideg boszuságára.

Anélkül, hogy szélre és hullámokra, hóra és jégre tekintett volna, sietett a fiatal leány szorosán a part mentében, míg az erdő alatt, melynek fái messze a tenger felett kinyújtották ágait, egy utra fordult s néhány száz lépés után egy kicside barátságos házikó előtt megállott.

A ház ajtaját, melynek kilincsét kezében tartotta, nem nyitá ki.

Egy szép, régi dallam hangja lágyan és teljesen jutott füléhez, melyet közelébe az alacsony szobában hegedűn játszottak.

Figyelmesen hallgatta, fekete szeme nevetett a vidámságtól s dudolva kezdte el az ismert, régi ének dallamát:

»Nyujtsd kezéd életem,
Jöjj kastélyomba velem!»

Majd benyitott.

A kép, melyet szemei láttak, nem lepte meg; mert a nemes Sylla — Mysing Uniea kisasszony és a kis kunyhó lakói régi ismerősök voltak, mégis tetszéssel nézte azt. Most az volt óhaja, hogy az ezüst fűrtűt agg, ki hegedűjéből a gyönyörű hangokat kicsalta és a kis leány, ki szokatlan daltamos hangon énekelt, neki különös czélul szolgáljanak.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Lukács Béla öngyilkossága.

Budapest, jan. 8. (Saját tud. táv.)

Lukács orvosával, Martinnal tegnap reggel a szanatóriumból haza jött. Délután elment, hogy sipkát vásárol. Öt órakerült az orvos, hogy Pomázra kísérje s nyolcz óráig várták. Felesége nyugtalankodni kezdett és elküldött este Nalli osztálytanácsoshoz. Dolgozó szobájában az íróasztalon hevert a szabadjegye, órája és a gyűrűk.

Nalli a főkapitánysághoz ment az el-tűnést bejelenteni. Ott mondták meg, hogy öngyilkos lett. Raptus-melankólikus érte, — ezzel okolják meg hirtelen elhatározását.

Holnap átszállítják budai lakására s csütörtökön délután két órakerült el a kerepesi-uti temetőbe ingyen sírhelyre.

Szell miniszterelnök, Darányi és Hegedűs miniszterek Bécsből kondoleáltak. A pénzügyminiszter a kormány nevében megjelent a családnál, jelezve, hogy a kormány közkölségen temetteti.

Szerb György képviselőnek látogatásakor a szanatóriumban Lukács azt mondta, hogy elfogta az üldözési mánia. Aktákat nem mert aláírni, félt, hogy megcsalják s tolvajok veszik körül. Éjnek idején gyakran felkelt irodájában, sietett megnézni, hogy nem lörték-e fel író asztalát. Rettegett, hogy műkincseit ellopják s azokat gyakran megvizsgál-gatta. Szükségét érezte kiragadni magát ebből a helyzetből s czéltalanul elutazni Párisból. Utközben beszállott Rosenberg képviselő. Egész uton nem alhatott s nézett Rosenbergre, mintha hypnotizálta volna. Félt tőle és boldog volt mikor elhagyta.

Lukács halála az Otthonban.

Budapest, jan. 8. (Saj tud. táv.) Az Otthon választmányi ülésén Rákosi Jenő megemlékezett Lukácsról, ki mint újságíró kezdte pályáját s a magas polczon becsülete áldozata lett. *Miklós* Ödön kijelentette, hogy Lukács jelleméhez a legcsekélyebb gyanu sem férhet; minden ilyesmi hitvány pletyka. Szell a temetésre hazajön.

Többszörös gyilkosság Bécs utcáin.

Bécs, jan. 8. (Saját tud. táv.) Vanyek István rovott multu asztalos legény ma reggel betört Sieghard favorittan kerületbeli lakatoshoz Sieghárdné elakarta ijeszteni, mire Vanyek le-lötte. Marek kocsis utánna iramodott s Vanyek az utcán őt is agyonlőtte. Az utcán a tömegből Fischer asztaloslegény elfogta. Vanyek a tüdejébe lőtt s Fischer is meghalt. Ekkor Hauzer lakatoslegény ráugrott s egy lövéssel Vanyek őt is halálosan megsebesítette.

Egy rendőr erre megfogta s Vanyek, mert töltései elfogytak, a forgópisztolyal súlyos csapást mért a rendőr arczába, ki kardot rántott és leütötte a vérengzőt. A tömeg a vakmerő gyilkost megakarta lynchelni, de a kivonult lovasrendőrök megakadályozták.

Szelesst fogva tartják.

Budapest, jan. 8. (Saját tud. táv.) Szeless fogva tartását az ügyész elrendelte.

Waldersee herceg lesz.

Budapest, jan. 8. (Saját tud. táv.) Walderseet a porosz királyság proklamálásának kétszázadik évfordulóján herceggé nevezik ki.

A léghajó a német hadseregben.

Berlin, jan. 8. Zeppelin gróf tegnap a német gyarmatosító társaságban előadást tartott a léghajózás jövőjéről. Az előadás előtt Hahnke, a katonai kabinetiroda főnöke Vilmos császár megbízásából átadta neki a vörösrös-sas-rend első osztályát egy kabinetparancs kíséretében, a mely a léghajózási osztályt utasítja, hogy Zeppelin további kísérleteit minden lehető módon támogassa. (M. T. I.)

Elrabolt francia.

Konstantinápoly, jan. 8. Hir szerintegy Mille nevű francia alattvalót tegnap este Szmirna mellett rablók fogták el, a kik 5000 török fontot követelnek váltságdíj fejében. (M. T. I.)

A spanyolok a bürokért.

Madrid, jan. 8. Az egyesült republikánus párt felhívást intézett a kamarához, a melyben azt javasolja, hogy mihelyt akár Hollandia akár más nemzet a dél-afrikai háborúnak választott bíróság útján való eldöntését indítványozza, Spanyolország rögtön csatlakozzék hozzá, ha pedig más állam nem tesz ilyen indítványt, akkor Spanyolország ragadja meg az iniciatívát. (M. T. I.)

Egy család tragédiája.

Debreczen, január 8. Földessi János kárpitós fél évvel ezelőtt betegsége alatt való elkeseredésében öngyilkossá lett. Özvegyet és két fiút hagyott hátra. Egy hónappal ezelőtt a nagyobbik, 24 éves fiu hirtelen rosszul lett és meghalt. Anyja annyira szívére vette a fiu halálát, hogy egy héttel rá szintén meghalt. Az egész családból még csak a 18 éves Vilmos maradt meg, a ki órásság volt. Ezt is annyira búskomorra tette családjának tragikus sorsa, hogy ma reggel az üzletből hazament és szívenlőtte magát. Egy levelet hagyott hátra, a melyben ezt írja:

— Most tudom, mi az árvaság.

Egész éjszaka görcsösen fáj a szívem. Aludni nem tudok, fölébredek, kiabálok. Nem bírom tovább az árvaságot.

A család iránt városszerte nagy részvét nyilvánul. (M. T. I.)

A muszka raffineria.

London, jan. 8. A Daily Mail jelenti Pekingből 6-iki kelettel: Oroszország új egyezményt javasol, a mely szerint a tiencin-san-hajvai vasút valóságos Oroszország politikai ellenőrzése alá kerülne, noha névleg átadnák az angol részvényeseknek. Az egyezmény-javaslatot átadták Waldersee grófnak aláírás végén. Hir szerint Waldersee nem akarta átvenni az egyezményt a hozzájárulását megtagadó angol kormány kifejezett szankcionálása nélkül. (M. T. I.)

A búrok végkiüzdelme.

London, jan. 8. A Daily Mail jelenti Matjesfonteinből tegnapi kelettel, hogy Sutherlandtól északra négy mértföldnyire mintegy 1500 főnyi búr sereg áll

Fokváros, jan. 8. Calvinában, Clamwilliamban, Piquetbergben, Namersburyban, Tutaghban, Paarlban és Stellenboschban kihirdették a hadijogot.

Clamwilliam, jan. 8. A Fokföldre benyomult búroknak egy része Calvinába érkezett és egy-két nap múlva valószínűleg itt lesz.

Johannesburg, jan. 8. Bakington tábornok tegnap Ventersdorpból mintegy 1500 emberrel észak felé ment és a Magalies-hegyektől délre öt mértföldnyire Naauwpoortnál és Randfonteinél Delarey seregére bukkant. Az angolok az ellenséget, a melynek száma mintegy 800 főre rughatott, kiűzték Witwaterslandból. Babington tábornok és Gordon ezredes 15 mértföldnyire üldözték az ellenséget.

Fokváros, jan. 8. Az Onsland című lap kiadóját, a kit izgató cikkek közlése miatt letartóztattak, biztosíték ellenében szabadlábra helyezték. (M. T. I.)

Andrée után.

Göteborg, január 8. Balswin Evelyn amerikai sarkutazó, a ki ebben az évben észak-sarki expedícióra készül menni, ma ideérkezett, hogy Andrée igazgatóval, a sarkkutató testvérével tanácskozzék. (M. T. I.)

Szigligeti-Színház.

Folyószám 86.

Idénybérlet 84 sz.

Nagyváradon, szerdán, 1901. jan. 9-én

FEDORA.

Szinmű.

SZEMÉLYEK:

Ipanoff Lorisz	— — —	Könyves Jenő
Siriex	— — —	Balla Kálmán
Rouvel	— — —	Szarvasi Sándor
Romazoff Fedora, hercegnő	— — —	P. Adorján Berta
Szokareff Olga, grófnő	— — —	P. Szép Olga
De Tournierné	— — —	Tóváry Anna
Ockár, báróné	— — —	Batizfalvi
Marka, komorna	— — —	B. Horváth Irma

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Kórszék 1 frt 20 kr. Támlászek 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30kr. Földszinti állóhely 50 kr., diák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Színházi látosövek a ruhatárnál kaphatók bérbe ára 30 kr.

A holnapi előadásra jegyek előre válthatók d. u. 3 órától 5-ig a rendes nappali pénztárnál.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 órakor.

Holnap csütörtökön, január 10-én

Hoffmann meséi.

Opera.

KOZGAZDASAG.**Nagyváradai hetivásár.**

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1901. január hó 8-ik napján tartott vásáron eladott termeszemek és ártelmiszereknek.

Tiszta buza: 13 60—13 —. Kétszeres buza 12 40—12 —. Rozs 12 80—12 —. Arpa 12 —. 11 40. Zab 11 —. 10 60. Tengeri: 9 60.—9 20. Borsó 36 —. Lencse 42 —. Bab 15 50. Köleskása 25 —. Burgonya 4 80. 100 kiló lángliszt

25 50. zsemlyeliszt 24 40. fehérkenyér liszt 23 50, barnakenyér liszt 20 50. széna fuvarral 5 20, szalma 1 10 Szalonna 10 4.—, 6 kiló zsop-szalma —20, 150 dkg alom-szalma —12. 1 köbm. búkkfa 6 50, tölgyfa 6 —, cserfa 6 80, 100 kiló marhahus —96, öntött gyertya —84. Lámpaolaj —82. 1 liter ó-bor 1 —. Uj-bor —80. Pálinka —72, Szilva-pálinka 1 60. Szesz 2 —. 1 mm. kősó 21 50, nyers fagyú —48. olvaszt. fagyú 72 —, szappan 48 —, mosott birka gyapju — —, magyar gyapju — —. Egy hektoliter ó-bor 66 —, uj bor 54 —, mész 2 30, kemény faszén 3 20, puha faszén 3 —, kendermag 21 —. köles 13 —. repce —, dió 56 —, mogyoró —, aszalt szilva 42 —. Egy kilogramm savanyu káposzta 20, szalonna 1 20, sertéshus —96, juh-hus 64, veres hagyma 16, fog-hagyma 40, bors 2 40, paprika 2 20, barnakenyér 20. Egy liter kóolaj 44, mm. búkköny —, 1 mm. luczernamag —, 1 mm. lóhere —, 1 mm. burgondi —.

Forgalmi kimutatás 1901. évi január hó 8-ról. Tiszta buza körülbelül 160 hltr, kétszeres buza 40 hltr, rozs 90 hltr, árpa 25 hkl. zab 70 hltr, tengeri 170 hltr, burgonya 300 hltr. Lábás jószágok: Hizott sertés mintegy 130 drb, félhizott 240, sovány 80, süldő 170, malac: 250, hizott marha —, jármás ökör 90, fejős tehén 50, borju 50, bivaly —, juh és kecske 25, ló 35.

Marha ártáblázat 1901. január hó 31-ről. Egy pár első rendű jármás ökör 620—650, egy pár másodrendű jármás ökör 450—560, egy pár harmadrendű jármás ökör 260—440, 1 drb fejős tehén 100—240, 1 drb vágó ökör 250 kgr. 160—230, 1 drb vágó tehén 150 kgr. 110—170, 2 drb. veres borju 26—46, 1 drb. fél éves borju 34—46, 1 drb egy éves borju 42—68, két éves borju 60—160, 1 drb hizott sertés 76—128, 3 pár fél éves 28—34, 1 pár egy éves sertés, 38—58, 1 pár két éves sertés 64—120, 1 drb igás ló 100—200, 1 pár ökörbőr 40—50, 1 pár tehénbőr 26—34, 1 pár bojubőr 10—20, 1 pár lóbor 10—18.

Reich Jenő és Társa**Tőzsde jelentése.**

— A Tiszántul eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

Budapest, január 8.

Osztrák hitel	— — —	668 75
Magyar hitel	— — —	673 40
Allamvasut	— — —	674 25
Rimamurányi	— — —	470 —
Magyar jelzálog	— — —	429 —
Salgótarjáni	— — —	— —
Wagon-kölcsön	— — —	— —

Határidők.

Budapest, január 8

Buza októberre	— — —	7 71
Buza áprilisra	— — —	7 58
Tengeri	— — —	4 99
Rozs ápr.	— — —	7 96
Zab ápr.	— — —	5 99
Káposzta, repce, aug.	— — —	— —

Hivatalos arfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. január 8-án.

Magyar aranyáradék 4%	— — —	117 50
Magyar koronááradék	— — —	92 35
Magyar vasuti kölesön aranyban 4/10%	— — —	120 —
Magyar vasuti kölesön ezüstben 2/10%	— — —	100 —
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	— — —	120 —
Magyar földterhermentesítő kötvény 4%	— — —	92 —
Italmérsi jog megváltási kötvény	— — —	98 85
Horváth-szlavónföldterhermentési kötvény	— — —	93 50
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	— — —	166 75
Tiszaszabályozás szezedi sorsjegyek kölesön	— — —	140 —
Osztrák áradék papirban	— — —	98 15
Osztrák áradék ezüstben	— — —	98 —
Osztrák áradék aranyban	— — —	117 20
Osztrák korona áradék	— — —	98 25
Osztrák Államsorsjegyek	— — —	188 —
Osztrák magyar bank részvény	— — —	16 95
Magyar hitelbankrészvény	— — —	672 50
Osztrák hitelintézet részvény	— — —	674 25
Parisi vista	— — —	95 75
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	— — —	19 13
Neubrodalmi márka	— — —	117 57
London vista	— — —	240 55
20 márkás arany	— — —	23 52

Dr. VUCSKICS GYULA.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az itteni piacon 30 év óta fennálló *petroleum, zsiradék, gazdasági cikkek, építkezési anyagok* és *cément* elárúsítási üzletemet régi ösmerősömnek

ROSENBERG IZSÓ urnak

adtam át, a ki azt

KRUGSTEIN IZIDOR utóda **ROSENBERG IZSÓ**

czég alatt fogja tovább vezetni.

Midőn sok évi munkálkodás után visszavonulok, legyen szabad igen tisztelt vevőimnek szives pártfogásukért és támogatásukért ezuttal köszönetet mondani, kérve őket, hogy a belém helyezett bizalmat ruházzák át utódomra is, a ki azt magának tisztességes eljárásával és előzékenységgel minden bizonnyal mihamarább kiérdemelendi.

Kiváló tisztelettel

Krugstein Izidor.

Hivatkozva elődöm *Krugstein Izidor* ur fenti hirdetésére, van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a tőle átvett *petroleum, zsiradék, gazdasági cikkek, építkezési anyagok* és *cément* elárúsítási üzletet a helybeli piacon

KRUGSTEIN IZIDOR utóda **ROSENBERG IZSÓ**

törvényszékileg bejegyzett czég alatt fogom tovább vezetni.

Több évi üzleti tapasztalataim jogosítanak fel ama reményre, hogy az elődömbé helyezett bizalmat magamnak is mihamarább kiérdemlem, ameddig azonban igen tisztelt vevőim erről személyesen is meggyőződnek, kérem azonszinte ígéretemet tudomásul venni, hogy mindenkor legfőbb feladatomnak tekintem becsületes, tisztességes eljárás által becses bizalmukra reá szolgálni.

Üzleti alapelvem lesz *csakis elsőrendű gyártmányok* elárúsítása.

Kiváló tisztelettel

Krugstein Izidor utóda
Rosenberg Izsó.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA R. T.

Nagyvárad, Apáca-utca 3. szám.

Művek,
folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:
izléses kivitelben
mindennemű
nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfejek,
számlák, falragaszok,
báli meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naplók,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok
raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.